

(0/38)



# LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA  
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREUANTONI LÓPEZ, EDITOR  
(Antiga casa I. López Bernagossi)ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ. NÚM. 20, BOTIGA  
BARCELONAPREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre Espanya pessetas 1'50.—Cuba, Puerto Rico  
y Extranger, 2'50

## El gran discurs de 'n Salmerón



Veus'aquí els resultats.



## ULLADA POLITICA

EL govern Vega de Armijo encare no ha caygut; pero s'aguenta enganxat ab agullas. [Las dificultats que troba á cada pas!... Pero las unes procura resoldrelas de la millor manera, y respecte á les que no s'hi prestan tant, se surt del pas aplas-santlas. La qüestió es viure, ó millor dit durar tot el temps que's pugui.

No va costarli poch ni gayre la provisió de la cartera de Marina: cinch ó sis candidats varen fracasar, els uns per ser marinos y els altres per no serho: per fí s'va trobar un bon senyor que ho havia sigut y ara no ho es, es á dir, un anfibio, y va ser-li adjudicat el *dominió de los mares*.

El debat sobre la crisis, iniciat per en Nocedal, arribá á una altura inconmensurable ab el discurs d'en Salmerón, modelo de claret, sinceritat y valentia. Els fantotxes dels partits monàrquichs quedaren tots esbutifarrats que feyan llàstima, sense alé pera defensar al régime. No falta qui's va querir amargament de aquesta indefensió, sense per-sar que, pobrets, prou feyna tenian per ells.

En Moret, sobre tot, estava tan desconcertat, que se li escaparen declaracions que'l colocaban al mateix nivell dels clericals, frech á frech d'en Maura. En Canalejas, que cada dia li té més tirria, volia reventar; pero 'ls amics l'han contingut, per' evitar que ab la seva escomesa tirés al botavant la prim-parada situació, la qual sois pot sostenirse aguantant tothom l'alé y fent el dissimulat.

Gran sort pels lliberals dividits que no sigui pos-sible pensar en un canvi de política sense que s'hajan aprobat els acorts presos en la Conferència de Algeciras, pero lo qual hi ha un plasso que termina el 31 de desembre, y sense que s'hajen votat els pressupostos. De aquesta votació podrian passar-se'n apelant al recure de prorrogar per un any més els vigents; pero hi ha una innovació de la qual els monàrquichs no'n poden prescindir, la qual se refereix á l'assignació senyalada á la reyna consort en calitat de llista civil.

Davant de aquests compromisos se comprén molt bé que la situació s'aguenti. Encare que caygues hi posarfan canyetas pera sostenirla.

Per aquest motiu, y á fi de qu'en Canalejas pugui sostener el punt, s'alterna la discussió dels pressupostos ab la de la Lley de Associacions, que representa la *Desassociació* de la majoria desde'l moment que 'ls elements de 'n Moret y en Montero Ríos la repugnan, y l'govern la sosté tan sols pera no rompre ab Canalejas. Els republicans han acordat discutirla en serio tractant de separar lo referent á las Associacions propiamente ditas que han de ser libérries, de lo que toca á las Congregacions religiosas, que han de subjectarse á la potestat civil ab exclusió de tota ingerencia vaticana.

Els clericals no cessan en la seva campanya desaforada. A Pamplona va haverhi diumenge una manifestació que acabá ab un desori, no per cert tan gros com el que's temia. Las senyoras madrilenes de las firmas les ferem presentar al rey per una comissió de 18 (una dotzena y mitja) de las més calificadas per la seva posició social y 'ls seus sentiments ultramontans. Diuhen els periódichs que don Alfonso les hi va contestar ab las següents textuals paraulas:

—Yo soy tan ferviente catòlico como las señoritas que firman este Mensaje, pero como Rey constitucional que soy, en materia pública como en las demás, he de hacer aquello que mi Gobierno responsable proponga y las Cortes aprueben.

(Aplausos en la galería.)

\* \*

A l'última hora s'ha decidit el govern á conjuminar la Lley de amnistia. Pero es tan migrada y se separa tant de lo que va prometre solemnement en Romanones, que tothom s'ha cridat á engany, considerantse objecte de una verdadera desleialtat.

Já 'ls diputats de la Solidaritat catalana se dispon san á anar á Roma per tot. Poden procedir ab la plena seguretat de que Catalunya en massa 'ls secundara... y no sols Catalunya sino tothom que á Espanya estimi la pau pública y la justicia.

PEP BULLANGA



## Parla Salmerón

NENTRE las miserias de la política menuda y despreciable, l'única compatible ab l'agotament del régime imperant: quan la fermentació dels apetits y las concupiscencies ompla l'atmòsfera de la vida pública de un baf pestilent y marejador que fa perdre l'mon de vista, es molt de celebrar que un home de gran altura, de intel·ligència preclar, de cor noble y generós y de un patriotisme inmaculat; que un home qu'és la representació més augusta del Dret y la Justicia, del Progrés y la Llibertat, de la Ciència y la Consciència, s'alsi com un colós, iluminant el conturbat esperit nacional, ab clarors de llamech quan condemna, clarors que's transforman per obra prodigiosa del talent en llum esplendida que guia y salva.

Aquest home es Salmerón, la primera figura in-dubtablement de la política espanyola, per ser la qu'encarna les veritables aspiracions regeneradoras,

basadas en la dignitat dels ciutadans y en la dignitat de la nació.

Les darreras crisis miserables y afrontosas, sucedeñes de algunes altres qu'en el període de aquests últims quatre anys venen perturbant el país, com á manifestacions de la crisis suprema del régime, obligaren al insigne Salmerón á formular las seves opinions en un admirable discurs, tan ric en observacions certeras, tan valent y intencionat per l'agudeza penetrant de la seva crítica, y al mateix temps tan afirmatiu en lo tocant á las solucions que cal adoptar pera dotar á Espanya de un fructuoso govern nacional, que may, però may s'ha pronunciad en el Parlament una oració tan elevada, tan plena, tan iluminosa, tan rica en veritats... y per lo mateix tan eminentment revolucionaria.

Vels'hi aquí un discurs que hauria d'ésser llegit per tots els espanyols; més que llegit, après de memoria, en penyora de una perfecta identificació del poble ab el seu representant més digno y enlairat. Perque'l discurs de 'n Salmerón es un gran monument de clarividència erigit ab el concurs de dos elements primordials que no fallan: el talent y la sinceritat.

\* \*

Comensa pintant la perpetuitat de la irremediable crisis del régime y la impotència pera l'establiment de un govern regular que pugui satisfacer en lo més mínim las aspiracions de la nació.

Planteja després el problema clerical, ab totas las fases y vicissituds que ha vingut oferint des de l'any 1901 fins als nostres dies. Ningú havia fet una exposició tan clara y fonementada de aqueixa qüestió, senyalant punt per punt la perniciosa influència vaticana, ingerintse en la vida del Estat per certas complacencies elevades, que mai els homes dels partits monàrquichs han cuidat d'enfrenar ni de contrariar, á causa d'estar més al arbitre del régime que á la devoció del país.

L'orador puntualiza una per una las claudicacions dels polítics de la monarquia, sas debilitats, son servilisme. Particulariant sobre 'l modus vivendi del Sr. Moret, diu:

«Lo que en el caso es de capital importancia saber es esto: que el *modus vivendi* fué una imposición del Vaticano hecha á la regente de Espanya y que la regente de Espanya obligó á su Gobierno y aquel Gobierno sucumbió, poniendo á las plantas del Vaticano la soberanía y la dignidad del Estado español.»

Parla després del projecte de Concordat preparat per los conservadors ab aquestas textuals paraules:

«Cómico por aquell momento se libró España de ese nuevo Concordato, que si aquell de 1851 merecía ya tantos recelos á hombres como Narváez en pleno siglo XX, el otro ha de poner el sello, ha de poner en España el estigma de que somos todavía un pueblo medieval, un pueblo que no alcanza á afirmar la libertad de conciencia en el individuo, ni la independencia del poder civil en el Estado, cómo de eso, digo, se libró? Pues oídme, porque es precisamente otro hilo rector en este tejido verdaderamente abominable de la crisis española.»

Se'n va lliurar á causa de la crisis sobrevinguda ab motiu del nombrament del general Polavieja de De Jefe del Estat major general, impostat pel monarca.

Parla del automatisme de la real prerrogativa en els següents termes:

«Seria fácil eruditio, y verdaderamente enojosa, mostrarsos cómo se ha ido ésto desenvolviendo en el proceso de la vida constitucional de los pueblos europeos, y cómo aquello que constituirá el *pivote*, la palanca de los movimientos de la opinión en la clásica Inglaterra, ha venido á ser meramente la aguja que marca las oscilaciones de los platiillos de la balanza, órganos de la opinión pública; pero la palanca misma en la qual actúa, es el país, el único soberano, el único que tiene poder eficiente para realizar cuanto al bien público interese y en la forma en las condiciones que al pueblo le plazcan.»

«Pues aconteció, todos lo sabéis, que una de las cosas, en mi sentir la única, y por decirlo un adversario, adversario en relaciones que afectan á resquemos muy íntimos de su corazón de español, puede estimarse que es acto de justicia; una de las cosas, repito, que para poner al ejército español en condiciones de reconstituirse y de que sirviera á los fines que la nación de él ha de demandar, de los cuales el menguado, el despreciable, el que debe acabar pronto y definitivamente, es el de ser órgano del poder, la había traído aquí en reforma modesta, pero de comienzos racionales para esa organización, el señor general Linares. Me refiero á la creación del Estado Mayor Central del Ejército. Y cuando fué necesario que se organizara, aquell Gobierno no pudo, digo mal, aquell Gobierno no quiso ejercer las funciones que le cumplían, haciendo entender al jefe del Estado, que él no era el árbol de nombrar al jefe del Estado Mayor Central; que era atribución peculiar, exclusiva, privativa del Gobierno.

«En vez de haber hecho eso, salvando exigencias, requerimientos de respetables, si queréis, gallardías personales, se satisfizo con extremada complacencia la exigencia del monarca para nombrar á determinada persona, y desde entonces se inició por tal modo ese principio de poder personal del monarca, que aquel órgano elocuente de las imposibilidades del proyecto de ley de asociaciones que hablare aquí en la tarde de ayer, hubo de decir desde el banco azul que el rey era el que tenía el poder eficiente para mandar al ejército, y que en esa función el Gobierno estaba reducido á la mera función apenas de un secretario de despacho. (Bien en la minoria republicana.)

Y, en efecto, señores Diputados, yo sé, y porque lo sé tengo el deber de decirlo, para que el país se entere, para que el Ejército mismo de ello se penetre, yo sé que ha habido aquí goberno que cuando ha llegado el momento de otorgar ascensos, se ha limitado á desempeñar el misérable papel de un mero dependiente, llevando al rey los nombres de las personas en condiciones de ascender, para que el rey nombrara y para que el rey impusiera. Sé más, tengo el deber de decirlo; se que se ha puesto veto á determinadas personas que tenían condiciones cabales para merecer esos ascensos y se les ha obligado á los que han querido que se levantara ese entredicho, é ir á pedir al rey que les nombrara, y el rey les ha dado á ellos mismos alguna vez con complacencia la orden de que transmitieran al ministro de la Guerra su voluntad para que el ascenso se otorgara. (El señor Presidente del Consejo de ministros: Eso no puede ser.) Todo eso pasa y así vivimos en las relaciones del Estado con la Iglesia, sumisos ante las imposiciones del Vaticano, comunicadas por el jefe del Estado á sus Gobiernos.»

\* \*

Lo restant del discurs conté una serie de cárrechs que no logra sopar la campaneta presidencial.

Afirma que el Parlamento es una farsa, reparándose toda la accion real y positiva del Estado, ante la presión del Vaticano y los caprichos del monarca. A las interrupcions del president respon qu'

ell no pot faltar al seu deber de republicà desenunciando al país que tiene en la Constitución escrita un régime que es fingido, que se adultera, que se mistifica, que se ve menguado en la representació de todos los órganos del poder público.

Parla del anuncii de 'n Moret d'establit la llibertat de cultes, y de la facilitat ab que desistí del seu propòsit, y li diu en un apòstrofe:

«Los monárquicos no solei hablar más que de lealtad para con el Rey; esa es la última de las lealtades requeridas; porque se es leal al Rey mientras el Rey cumple sus funcions; cuando no les cumple, el deber de lealtad ante el país, obliga á derribar al Rey.»

Senyala las contradiccions de 'n Moret, y exclama:

«Salgamos de estas ambigüedades, y puesto que en la hora presente ha querido la opinión, no tanto la izquierda como la derecha de la vida nacional, que es la que ha venido á decidirlo y á sellarlo, ha querido todo el elemento, más que conservador reactionario de la vida política de Espanya, que ese proyecto sea el emblema del partido liberal, el Sr. Moret, ¿estás con él ó estás contra él? Ese es término ineludible; aquí no debemos jugar con el equívoco, no seré digno de S. S., sería indigno del Parlamento, y así como parece que arriba se ha tenido derecho para llamaros farsantes, el país á coro, repitiendo ese eco, dira: del Palacio de Oriente viene el eco y en las últimas capas sociales repercuten: los Gobiernos parlamentarios de Espanya son Gobiernos de farsa.»

Descriuix ab valentia la significació de la carta dirigida al Rey per el Sr. Moret, y s'occupa de un famós solt oficío publicat en la *Correspondencia de Espanya*, en el qual se consignan conceptes atribuïts al rey, promoventse l'següent incident parlamentari:

«Así califica el Rey vuestros votos! (Muy bien en la minoria republicana; protestas en la mayoría.—El señor Ministro de la Gobernación: ¡No, no y no!—El Sr. Soriano: ¡Sí, sí!—El Sr. López Oyarzábal.) Ese trabajo no tiene otro alcance que una mera fantasia periodística. Ese es notorio; lo sabe todo el mundo.—Denegaciones en la minoria republicana. Grandes rumores.)

Si el Rey no lo hubiera sentido y pensado así, hubiera derribado el Gabinete del general López Domínguez? El hecho es este: que el Rey dió más valor á aquell papeleo que á vuestros 161 votos. (Rumores y protestas. Muy bien, en los republicanos.—El Sr. Soriano: Estais codidos.)

Final del admirable discurs:

«La realidat se os impone, señores diputados, el país la persigue y sólo se necesita que sienta un poco de hierro en su sangre, de fósforo en su cerebro, para que conceive y encarie en su acció la única idea redentora contra la monarquia que desmembra su territorio y que le deshonra... (Protestas en distintos lados de la Cámara.—Ruidosos y entusiásticos aplausos en los republicanos.—El señor presidente agita la campanilla.)»

\* \*

Y ara, com á sello indeleble, aquestes dos afirmacions contingudes en la rectificació, que deurian gravar-se en el cor de tots els espanyols:

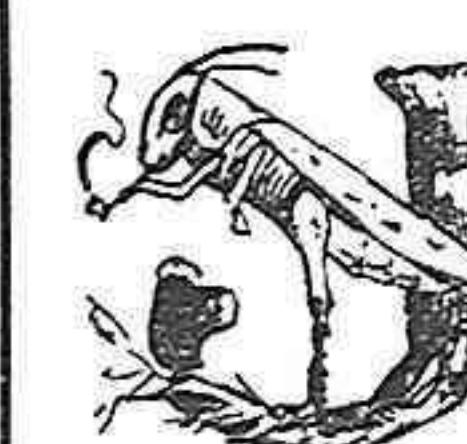
«Que nos haya prestado grandes favores el Romano Pontífice, podrá ser cierto; pero con todo su auxilio hemos ido á lo fondo del abismo. Las oracions podrán servir para la salvació de las almas creyentes; para la vida del Estat sólo sirven la conciencia de su derecho y la energia en el cumplimiento de su deber y en la defensa del honor nacional.»

\* \*

Aquesta es la única doctrina digna y salvadora. Y aquesta es precisament la que no poden practicar els polítics monàrquichs, perque posposan sistemàticament els seus devers de llealtat. Haurien de ser lleals en primer terme al país y al Parlament y preferireixen serho á la monarquia.

P. K.

## Ab dos jochs de cartas



UGAR ab dos jochs de cartas ha sigut sempre una de las característiques del Sr. Lerroux. Al veure's obligat á ausentarse de Barcelona degué recomanar efi-casment als encarregats de continuar aquí la seva polílica de perturbació y desgabell, que per res del món deixessin els dos jochs de cartas. Enra que'l seu maneig repugna al bon sentit y á la sinceritat, sempre hi ha algun que altre imbecil que's deixi alucinar per unas habilitats tan burdias.

Aixis, *El Progreso*, apenas tingue notícia telegràfica del admirable discurs pronunciad per Salmerón en el Congrés, li dirigi els elogis més difiràmbichs en un article que revela l'estil del seu redactor jefe. Sembla que en un moment quedava olvidada la iniqua campanya de prestigi sostir guda contra l'ilustre jefe de la Unió Republicana; las repetidas desautorizacions formuladas pels insensats en discursos de meetings, en confabulacions de representants de centres, en mensatges de desenfrenada rebeldia. Se reconeix, al fi, que l'ilustre Salmerón, al atacar ab tanta fermesa al clericalisme y á la monarquia havia fet obra eminentment revolucionaria, sembrant el desconcert en las filas desgabelladas dels partits monàrquichs.

Nosaltres ens sentíam satisfets, orgullosos de aquest reconeixement de las condicions revolucionaries d'en Salmerón, partint de uns elements que encare que més amics de la gatzara que de la veritable revolució, havien vingut sostenint que'l jefe aclamat en la gloriosa Assemblea del 25 de mars, havia vulnerat l'esperit de aquell acte, fentse, per tant, indigne de continuar exercint la jefatura. —Nunca es tarde cuando llega—ens deyam plens de goig. Y ab l'adagi català afegiam:—La veritat sempre sura.

\* \*

Lo restant del discurs conté una serie de cárrechs que no logra sopar la campaneta presidencial.

Afirma que el Parlamento es una farsa, reparándose toda la accion real y positiva del Estado,

ante la presión del Vaticano y los caprichos del monarca. A las interrupcions del president respon qu'

A las pocas horas de l'aparició del encomiàstich article d'*El Progreso*, se celebrà en la *Casa del Pueblo* un meeting, è pretest d'enaltir als insignes diputats portuguesos que estan sostenint tan ruda campanya contra aquella monarquia. Tal era'l pretest; l'objectiu verdader era un altre: l'objectiu verdader del meeting consistí en atacar rudament, bestialment, á n'en Salmerón, ab tot y acabar de realisar en el Congrés un acte revolucionari de tanta empeta y significació, quan menos, com el realisat pels ilustres diputats republicans en el Parlament de Portugal.

Jutjis sino per las dues mostres següents, que componen de la ressenya d'*El Noticiero Universal*, y que deuen ser verídicas:

«Habíu luego el Sr. Arellano, que atacó al Sr. Salmerón, diciendo que así como derrumbó la República, ha deshecho la Unión Republicana, pues cuando ha visto que se le exigía hacer la revolución, ingresó en la Solidaridad Catalana.

pero las paralas bonas, quan no van seguidas dels fets, son el distintiu dels més pagadors.

Unes vegades perque la qüestió estava en estudi, altres cops perque sobrevenia una crisi i "l' gobern queya, lo cert es que la presentació de la Lley d' amnistia s' anava aplassant, y "ls que havian de beneficiarla veuen ab sobressalt l' inminència de una tancada de Corts, que "les deixi á "n'ells privats de la libertat per temps indefinit. Son intolerables aquelles mostras de refinada cruetat, fillas de la incertitudo.

El Sr. Junoy, digne diputat per Barcelona, ha trallat sense descans, en tots conceptes: en el de substituir al Sr. Rector en el cumpliment de la pena que injustament està sofrint, desde "l' mes de agost, á qual efecte no ha cessat de demanar la concessió de son propi suplicatori, y en el de que "l' gobern compleixi la promesa que té feta davant del pais. A tal objecte el Sr. Junoy no ha reparat en perjudicar la seva salut y "ls seus interessos, prorrogant la seva estada á Madrid.

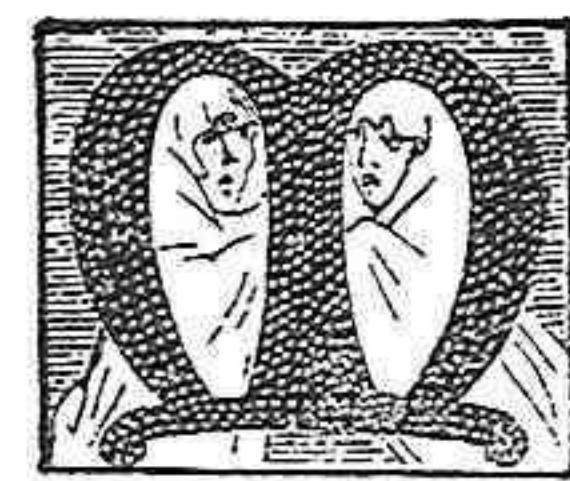
Ultimament rebé "l' concurs personal de algunes diputats republicans y regionalistes que temporalment s' havien ausentat de la Cort. Hi han tornat, resolts á acabar de una vegada ab aquesta enutjosa qüestió, apretant de ferm si es precis y en últims cas tornant las coses al ser y estat que tenen quan el Comte de Romanones, en nom del gobern, feu la promesa de concedir l' amnistia solicitada.

Al últim s' ha donat coneixement del projecte del gobern. Es migrat, restringit, y no alcança á un gran número de presos y processats per simples delictes de opinió. Salmerón ha calificat el projecte de deslealtat. Els diputats solidaris se disposan á exigir del gobern el cumpliment del seu compromís. D' altra manera li farán guerra á mort.

Tanta informalitat no pot ja durar més. Catalunya demostrará que no està disposta á consentir que se la enganyi impunement.

R.

## BATALLADAS



ENTEIXEN els que diuen que "ls elements que acceptan la jefatura incondicional de "n Salmerón son enemics del procediment revolucionari. May, ni ab les seves declaracions ni ab els seus actes han donat motius pera que ningú pogués fundadament formular un càrrec semblant.

De lo que sí son enemics es de que "s caricaturisen el sentiment revolucionari. De que hi haja qui s' empeny en abusar de la verborrea, predicant tota mena de despropòsits y besties. De que "s vulguin justificar certas ambicions desenfrenadas, cultivant la ingenua ignorancia de alguns elements populars excessivament impressionables. Y finalment, de que s' intentin alzàradas sense solta, que acaben fent riure als que les contemplan y donant armes als enemics de la llibertat.

Els que així procedeixen no "n son ni "n serán may de revolucionaris. Son ridiculitzadors de la Revolució y dispersadors dels elements que "ls verdaders revolucionaris s' afanyen en agrupar pera portarla á cap ab èxit segur.

Revolucionaris els actuals governs francesos, que ab tanta serenitat van realisant las aspiracions radicacionals del pais.

Que s' pregunta als Combes, als Clemenceaux, als Briands, als Vivianis, si may hi havien anat ells á alborotar en els Clubs, á taxtar de traïdors als seus correligionaris, ni á desfogar les seves impaciencies en saragatas de carrer.

Y no obstant, avuy son els amos de la opinio; per que á França la democracia radical es ilustrada, y sab que la Revolució no's pot fer alborotant ni esgargamellant en epilèpticas foguerades, sino pensant y traballant ab l' idea, ab la conciencia y ab la forsa de la voluntat, posades al servet del progrés humà.

Un telegrama de Londres, que copio de un periódich de Madrid:

"Los periódicos publican un despacho de Roma diciendo que el Papa ha dirigido al rey de España una carta autógrafa, haciendo resaltar los peligros que amenazan á la monarquía de continuar la política anticatólica."

Els monàrquics negan l' existència de aquesta carta. Pero cas qu' existis, l' veritat que no farà mala parella ab la de "n Moret?

¿Qué miran els clericals quan tan desesperadament s' oposan á tota mida que pugui tendir á la secularización del Estat? ¿Miran á la religió ó al seu negoci?

Inadmissible al seu negoci de diners y de influencias.

Si atenguessis sols á la religió no s' oposarien á que l' Estat reclamés els seus drets legítims, perque al ferho reconeixerian implicitament que la religió catòlica es tan débil, que no pot subsistir sino arro-gantse el predomini temporal que correspon al Estat.

Lo qual seria la confessió palmaria de la seva im-potencia y la demostració evident de que no té raho de ser.

Cassos històrichs:

Hi hagué un ministeri llampech en temps de doña Isabel II, el de Istúriz. Y als pochs días era derribat ei trono borbònic.

Un altre ministeri de un tancar y obrir d' ulls en temps de D. Amadeo de Saboya, el de Malcampo. Y immediatament D. Amadeo renunciava la corona.

Quinzes serán las conseqüències del ministeri ex-halat Moret?

¿Es que aquí á Espanya per estar totas las lleys interrompidas ho està fins la lley històrica?

L' Art Brusi, per boca de "n Reparaz, relacionant las últimas crisis ab la qüestió del Marroch:

"...las crisis se suceden unes tras otras con mesos, con días, con horas de intervalo, y nosotros, los españoles que en Europa vivimos escuchamos con pena á los europeos preguntarse: "Pero dónde es mayor la anarquía: en España ó en Marruecos?"

Cal pendre nota de aquesta apreciació tan honrosa. Alguna que otra vegada "ls monàrquics mateixos bé han de sacrificar las seves preocupacions á la veritat.

Un cas de caritat católica.

Del hospital de Sant Josep de Madrid ne sigué expulsada una noya protestant per haverse negat á abjurar de la seva religió, ab tot y trobarse gravemente malalta.

Quina infamia!

L' arquebisbe de Zaragoza va dirigirse als diputats de la regió aragonesa pregantlos que no votes sin la Lley de Asociacions.

Ni en Moret, ni "ls republicans han donat resposta á una tan impertinent contestació. En canvi alguns diputats liberals per las provincias de Zaragoza y Teruel li han respondido oferintli no votarla y expressantli la seva adhesió y protesta dels sentiments religiosos.

"Diputats liberals els que de tal manera s' deixan ficar dintre de la mitra del arquebisbe?... Ratós de iglesia y res més que això.

El preu dels blats estrangers ha sufert una baixa, lo qual ha bastat pera que "ls diputats castellans de manin al gobern un augment de drets de Aduanas, al objecte d' evitar que l' entrada de aquells perjudici "ls preu dels que aqui's cullen.

Partidaris del pàcar, aquells diputats son els que mes eridan contra la protecció á la industria, bramat contra lo qu' ells ne diuen el egoisme catalán. "Ells no que no "n son de egoistas!... "Y cá han de ser!... Ells no son més que uns bromistas que lligan un tros de pà al extrém de un cordill y "l' cordill á una canya, fan la figuereta als espanyols afamats.

El Papa aixussa als catòlics francesos á que "s'rebelin contra las Lleys de la República.

No content ab haverlos decidit á retraxass la constitució de las associacions cultuales que "ls hi hauria permès disfrutar tranquilament els edificis destinats al culte, ara "ls induixen á no cumplir la Lley de reunions, que "ls obliga á donar coneixement previ á las autoritats dels actes públics que pretenduin realisar.

Es inadmissible que aquesta insensata resistencia crearà una serie interminable de conflictes. Pero no es menos segur que la República sabrà ferse respectar, per dos motius molt poderosos: perque es forta, y perque la rahó l' assisteix.

\* \* \*

La República ha ofert la pau als catòlics.

Pero "l' suprem representant de una religió dita de pau, els aixussa, incitantlos á rebel·lar-se.

La República no consentirà mai en el seu país rebeldies fomentadas per un poder extranger. La seva justicia té bonas balansas pera donar á cada hui'l seu merecute.

Y davant de las balansas, no hi ha romana que valgui.

Els diputats de la Cámara francesa cobravan 25 francs de dieta per sessió; pero en lo successiu cobrarán per anualitats enteras, á rahó de 15,000 francs.

Com que fan tan bona feyna, el país estarà molt content en pagaria.

En canvi els diputats espanyols (me refereixo als de las pandillas monàrquiques) actúan apparentemente de franch y "ns surten immensament més cars.

Per mica que Espanya's desculdi li costará la vida.

Pera arrostrar al clercialisme apoderat d' Espanya, se necessita l' esforç de tots els liberals, sense distinció de procedencias. Y així, de moment, pot ser encare no n' hi haurá prou.

Vegin, doncs, si certa fracció del partit republicà barceloní, al reclamar per ella sola aquesta tasca, no dona mostres de una gran insensata ó de alguna cosa pitjor.

Precisa no olvidar las manyas loyoescas... Hi ha qui, afectant un anti-clericalisme rabiós y exclusiu, no fa altra cosa que ajudar á dir missa als jesuitas.

**CARTAS DE FORA**

GUISONA, 11 de desembre

El divendres passat, dia 7, el president de la comissió per fer venir frares y obrir un colègi enfront de l' Escola pública, de la qual la immensa majoria n' està contenida, van sortir á passeig ó a discutir el per què trigaven á venir dits frares, tal volta creyent que "l' rector ho impedí: sortiren á passeig aquell home, el president, el farmacèutich, el rector y un altre ensontast. Lo que passaria entre ells, entre la gent de la pau, de la germanor, etcetera, ningú més qu' ells ho saben; el cas es que passaren pochs moments, el president dels frares la emprenegué á garrotadas contra "l' rector que "l' deixà blau, més que blau, li obrí el cap, de quals resultats encara jeu. La guardia civil diuen que agafà al agressor, pero "l' posé en llibertat poc després. No se sab que "l' jutje hi hagi pres part.

Lo que se sent per tot arreu es que la gent que predica la pau, l' armonia, la paciencia, son els que "n'ensenyan á practicar l' odi, la rabi y la venjança.

¡Qué deu esperar-se dels pochs absoluts que quedan! Pobre poble si tornessis á caure en mans de aquesta pinxeria!

BAÑOLAS, 11 de desembre

Diumenge tingueré lloc en aquesta vila un mitin clerical que s' donà en el teatre del Círcul de catòlics.

Crech per demés ressenyar que d' exèrcits de llançats, capitanejats per els corresponents frares d' ànimàs dels pobles circunveihins y armats tots ab la correspondent bota plena de most, no n' faltaren; això es natural y casi

imprescindible en semblants cassos, ja que aquests organitzadors, d' exèrcits esquilats no "n poden disponer en nostra terra, haguente de valdrer per forsa del gran exèrcit de la llana qu' es lo que per desgracia més abunda.

Tinch entés qu' en tal mitin, exceptuant un banquer d' Olot, tots els demés oradors waren caràixer d' importància, puig després de molt embranchar res d' importància, digueren, com no signif allò corrent de defensar la religió ab el trabuc.

N' hi hagué un altre, que si mal no recordo s' diu El Conde de Santa María de Paredes, que feu un discurs á gran velocitat y tota màquina, puig va dir que acabava de arribar ab el tren exprés y que volia tornar-se'n ab el tren ràpid y com li faltava temps feya "l' discurs á gran velocitat: després de tenir mortificats llarga estona als remats de mansos desaparegut despedintse á la francesa entre "ls corresponents aplausos.

Cal fer constar que "l' norantana per cent de la concurrencia era llena dels pobles circumveihins, seguint Bañolas la població que hi aportà més contingents.

Si ab mitins d' aquest sistema tractan de regenerarnos estan ben apanyats, ja que ab llena y bots de vi no s' regenera res.

LLANÇÀ, 4 de desembre

Dissabte de la setmana passada va començar en aquesta vila la gran farsa del novenari d' ànimàs.

El nostre corb va contracatar á sobre las costelles dels pallassos y demés titelles catòlics, un trabucayre foraster pera llençar burricades, que no creu ningú, desde "l' cebell de les mentides.

El segon dia de trobar-se á n' aquesta vila, el xarlatán de la pesta religiosa no va fer més que bramar contra "ls liberals republicans y socialists, diuent qu' eren uns perturbadors de l' Iglesia y de la funesta religió catòlica.

Tinguí per entès aquest pinxo de sotsana: nosaltres el desafiem á que vinguí fora de l' Iglesia á predicar las seves besties y á desacreditar als liberals de aquest poble! Estímam disposats á contestarli; no val cap mèrit fer el valent en lloc ahont els faritzus religiosos tenen prohibit contestalski.

GINESTAR, 9 de desembre

Haventse posat en projecte la lley de Asociacions, el merlot de aquest poble ahir començà á buscar firmas.

La major part de elles han sigut de noys y noyes de disset anys en avall. Va agafar el agustat de la nostra societat y també li feu estampar la firma, qu' es un noi de disset anys, preguntantli si sabia firmar, y ell respondé que sí, y li digué que posés la seva firma, y el noi posà la seva firma ignorant tot lo que podia passar. Se creu aquest torero d' hivern que ab las firmas de noys y noyas farà retirar aquesta lley? Mes valdrà que anés a resar un parell de oracions á Nuestra Senyora dels Dolors qu' en treuria més bon profit.

CORNELLÀ, 2 de desembre

El mossén va seguir ab els seus tretzes. Divendres dia 30 de novembre morí una dona que tampoc havia demanat ls sagraments: com de rutina "s' fà, la veïna mes pròxima ab la certificació del metge anà á la Secretaria, a comunicar dita defunció, contestant el vicari, qu' se n' era morts mossén Jaume no hi era y que no sabia abonera, pro que allá á tres quarts de una, hi seria y s' arrelaria. El marit de la difunta, allavors digué: Doncs que m' esperi, y á la tarda del mateix dia anà á la Secretaria y d' allí al Jutjat, s' feu despatxar els papers pera darriar sepultura en el cementiri lliure, y el mossén encara l' està esperant, pero enterat ell y "l' poble del resultat, no faltà qui va anar a casa "l' Sr. Rector per avisar-lo que no era manera de procedir així ab un poble, perque la religió catòlica "n valfa de menys.

PEDREGADA

## PEDREGADA

J'D això "n dich una senyora de sentiments enlaysrats!

Quinze días fa que corre ab un full de paper blanc, aquí y allà buscant firmas per la protesta que s' ha de presentar als poders públics contra aquesta llei fatal que tant perjudica als frances.

!Quin modo de traballar! Quinze días fent visitas, quinze días pidolant, quinze días trucant portes, quinze días de traballs... quinze días, quinze días que té "l' pis sense escombrar y que "l' babau del seu home porta els mitjons foradats!

Caballers: ara "ls comenza la comèdia del Marroch.

Un reguitzell de castanyas, grossas y d' hermos color, estan guapament rostintse sobre un bon calíu de tronches. De dolços, diu qui han de ser-ho; voler-ne, tothom ne vol,

pero, aquí, aquí està el bussellis; vejam, qu' les tret del foix?

Per fi el Papa ha obert la boca y ha parlat elà... y italià. Si seguim dantli disgustos, y inquietants als capellans y combinant lleys impías contra l' element sagrat;

sí insistim en treure "l' frases y en posar strevits la mà sobre el pressupost del clero, ens tindrà per mals vassalls y punta en blanc dirà al Nunci que agafà l' sleeping-car y se' n' vají cap a Roma, deixantlos abandonats.

En canvi, si arriem velas y arreconém tots els plans descabellats que teníam; si baixem humils el cap, reconeixent que la Iglesia es l' única autoritat que mereix ser respectada de teulades en avall, el Papa "ns promet donarnos... la

ministres, cada hú ab el seu cotxe, el seu palau y la seva corresponent dependència.

Els nous ministeris se titularán: De Carreteras, de Fanals, de Firas y Festas, de Toros, de Días de gala, de Vacacions, de Protecció á la Família, y altres denominacions pel istil.

Art. 3.—Els ministres estarán autorisats pera donar ab preferencia colocació als seus fills, gendres, nebros, etc., etc., quedant á la seva discrecio la invenció dels empleos que el efecte signin necessaris, com així mateix el senyalament del sou que creguin que als favorescuts 'ls fa falta pera viure ab decoresa comoditat.

Art. 4. y últim:—Si ab els cinquanta ministeris no n'hi ha prou, els set presidents poden, sense necessitat de consultarho á ningú, ampliar el número de carteras, fins á conseguir que no quedi ni un sol discontent.

¿Qué tal? ¿No 'ls sembla que combinantho així l' armonía, avuy desplorablement perturbada, queda restablerta en un moment y que l'alborotat mar de la política 's vindrà á convertir en una hermosa bassa d'oli?

Per la tranquilitat del país, per la salut y l'benestar dels nostres interessants caps-padres crech que val la pena de probarlo.

FANTÁSTIC

que aquest era el quint govern liberal, y els hi diré, aplicantlos el proverbi tauromáquich:

—No hay quinto malo.

Ja ha comensat la lidia. De puyas per ara no'n faltan, ni de banderillas tampoch.

Ja veurém lo que succeix fins que vingui l' hora del arrastre.

Quan en Moret governava  
li feya l'amich —en Teodor Baró.  
Y ara diu veientlo á terra:  
«Cayó pateado —él se lo ganó.»

Llegeixo:  
«El Sr. Navarrorreverte (hijo) ha sido nombrado subsecretario de Hacienda.»

El pare ministre; el fill subsecretario.

¡Ah sala!... ¡Quina manera de tocar el piano á quatre mans!

A Valencia ha ocorregut un portentós miracle. Reynava una desfeta tempestat, y el campaner de la parroquia del Carme vinga tocar á bon temps.

Quan un llamp, atret per las ondas sonoras, va caure sobre d'ell, d'hientib ab seu atronadora: —¡Ma noy, y que bé las tocas las campanas!

L'infeliz quedà calcigat. Y tot perque'l rector no li havia advertit que l' tocar las campanas en mitj

dirho. Es ja inútil demanar á Deu Nostre Sanyor que 'ns concedeixi el nostre pà de cada dia, desde'l moment que no 'ns arriba may á la boca. Ellas ens l'arrebaten!

En Weyler, tot just possessionat de la cartera, va treure á debat la provisió de las Capitanías generals. Ja tenia á punt el fil y l'agulla pera cusirse'l tercer entorxat.

Pero alguns dels seus companys de ministeri li varen ensenyars les dents, y va quedarse més arronsat que un muixarnó sech.

Y ara diuhem que canta y trina aquesta copla:

«De cap manera  
logro els meus fins:  
mal si soch fora,  
mal si soch dins.»

Es molt, pero molt enraonat lo que diu *El País*:

«Al sostener que 'l poble està tip de llibertat y vol pa, els bisbes parlan en socialista. Y al dir que certas disposicions no obligan, parlan en anarquista. Ab això justifican el robo y excitan al assassinat, donchs quan els pobres no tinguin llibertat ni pa'ls pobres arramblaran ab els anells dels prelatxs, ab els pectorals, els báculos y las mitras, y si això no 'ls hi basta anirán per las alhajas de las Verges y pels bens del clero.»

Molt ben observat.

Dos quart sa finestra —hem d'anar á cantar  
la prima-segona —que us visig ensenyar.  
Qu' es cosa ben certa —vos ho puch jurar;  
la tres quart del svi —me la va confiar.  
Y quan demà á missa —el poble anirà,  
qui es la tal pubilla —tohom ja sabrà.  
Desda aquella feta —aquelle rosella  
d' olorós perfum —may més se va veure,

SISKET D. PAILA

ANAGRAMA

Al nebó de 'n Tot,  
fill de D. Pasqual,  
el vareig trobar  
menjan un total.

A. DE P. CARARACH

TARJETA

ADELAIDA PRETEL

RIGORT

Formar ab aquestes lletres degudament combinadas el titul de una sarsuela castellana.

MOKA SOKA Y C. \*

TERS DE SÍLABAS

Substituir aquests punts per lletres de modo que lleigts vertical y horizontalment diguin: 1.º ratlla: mobile; 2.º apartado elèctrich; 3.º nom de dona.

ARCADI GUASCH

GEROGLÍFICH

A = A

D

A = A

I A

Miquel Roca

## ACUDITS

Un que tot sovint pateix de la boca, pregunta á un seu amich.

—Y á tú no te han fet may mal las dents?

—Més de lo que te 'n puguin fer á tú en tots els días de la teva vida; pero no las mevas sino las de un gos de presa que una vegada 'm vá mossegar deixantme fet un Sant Llátzer.

Dos que han vingut molt á menos se troban á la Rambla.

—Y donchs noy, ¿á qué't dedicas ara?

—A passejarme.

—Com jo. Y digas, digas, ¿no has trobat encare manera de remontar el negoci?

—Fuig, home, fuig: ¿qué no veus que no inspiro prou confiança per ensajar una segona quiebra?

## CORRESPONDENCIA

Caballers: Joan López, Ramiro Espinosa, Anti-barra, Ordex Harig, Pepe el Tranquilo, Miquel Serrats y Camps, J. B. Camps, y Enrich Bonagarriga (a) Suat: Paciencia.

Caballers: P. Cararach, Arcadi Guasch, Moka Soka y C. Gumerindo Roca (fill), Cou de Clau, Tres calançis de Masnou, Joaet de l'Hera, y Un anti-maurista: Esperanza.

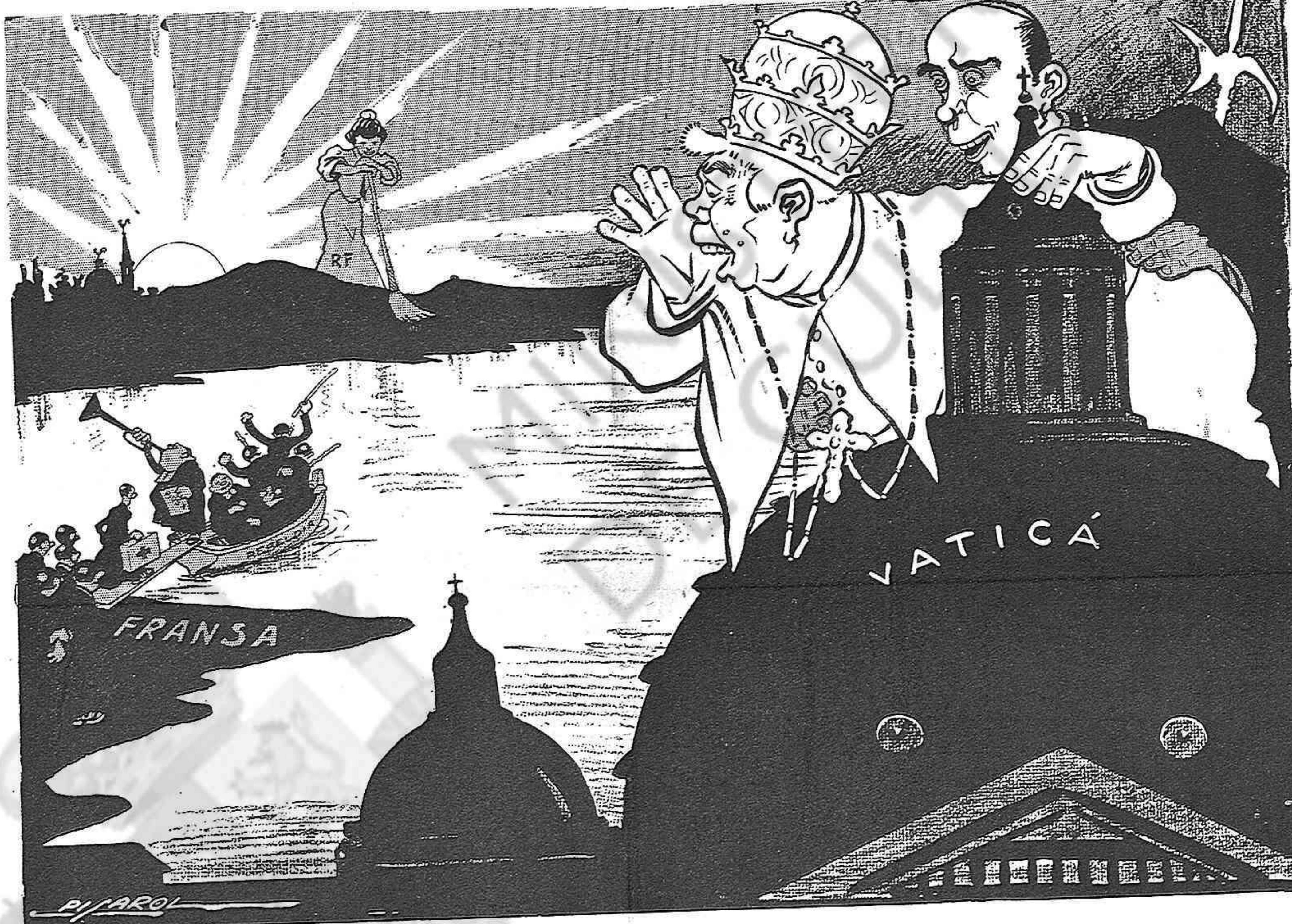
Caballer: J. Vives Borrrell: Son en cartera y la d'avuy hi entra també J. M. Trull: Es incorrecta. —Langue me: Lo mateix li dich. —Juan Serra: No 'ns té utilitat. —Joseph Planas: Procuraré buscarli lloch. —Andrésito: Gracias per l'envi. —Antón Martínez: Ab aquests dibujos y un automòbil vosté pot anar lluny. —S. Roig y Ribas: No está gayre bé, que diguessim. —Eduard Baqué: Idem de idem. —A. Sadaob Tobir: Defectuosa. —F. Jové y Calbó: Poca picardia. —Joaquim Civers: Si disposessim d'espai suficient, qué 'ns complaríem de estimats col·laboradors! —J. J., J. A., J. V., J. P., J. S., E. P., J. T., Hill, J. C., J. R., Sol y Dario, J. V., y Ociellac: No podrém publicar las cartas que 'ns remeten, per diferents rahons.

Imprenta LA CAMPANA Y LA ESQUELLA, carter del Olm, número 8

Tinta Ch Lorilleux y C°

## Repichs

el Papa aconsellant la resistencia al clero francés



Embarqueuvos, fills meus, embarqueuvos, que jo... ja 'm quedará en terra.

Els lerrouixists fa més de setmanas que estan esperant que 'l seu ídol parl en el Congrés pera donar un cop de cap.

Y en efecte, ja ha parlat. Ho va fer dimarts en apoy de una esmena al pressupost de Guerra, en virtut de la qual s'equiparan els sous dels veterinaris als dels metges militars.

Vostés no ho entendré, ni jo tampoch; pero quan ell ho ha fet, no ho duptin pas, serà porque aquest deu ser el camí més expedít per anar de dret á la Revolució.

La Revolució... Y sobre tot la que ha de fer en Lerroux ja la veurém feta y pastada, á l' hora mesnos pensada.

Un pá inflat y botarut.

Aquest pá té molta migade, deya el forner. Van llescarlo y era tot ell buyt de dintre.

La qüestió son crisis, moltes crisis: una cada setmana, ó millor encare una cada dia.

Y vinga nombrar ministres nous, triantlos entre 'ls amichs més intims, que res hi vol dir que cayguin tan bon punt hajan pujat, ja que cauen sempre sobre tou: es á dir, sobre la cessantia de 7,500 pessetas annals.

Y el país fet un ximplet!

Peleulo al pobre Peret!

Estich ab lo que diu en Vega de Armijo... pero contant sempre ab que una cosa es dirho y un'altra realisarlo.

Parlant de las ordres religiosas, deya el President: —Se fa precís contenir el seu desarollo excessiu; pero hi ha que ferho ab templans y sense violencias. Conformes: ab tal de tréurelas d'Espanya jo passo per tot, fins per pagals'hi passatje en el sliping.

Una frase que s'atribueix al rey: Després de jurar els nous ministres, els hi recordá

de un temporal desfet, té las seves inconveniencias y els seus perills.

Y el miracle?

Ben clar se veu. ¿No es miraculos que en plé sigle XX sépigan més de Física els llamps del cel que 'ls capellans?

Fonsagrada es un poble de la província de Lugo... que prompte haurém de posar en temps passat, dient era en lloc de dir es.

Tot à causa de la emigració. Són tants els veihins que 'n han fugit, que la major part de las casas están tancades; els camps sense cultivar, per falta de brasos, s'està convertint en desolats ermitos.

No faltarà qui digui: —Y bé, tant se vall... Allá d' hont ne fugen els homes, s'hi estableixen las perdins. Y quinas casseras més regaladas no s'hi podrán fer!

Una pobra costurera, que ja fa molt temps que està sense feyna á causa de que las congregacions religiosas l'agabellan tota, no haventhi ab elles competencia possible, aquest dia m' ho deya:

—Aquestes monjas assassinas son enemigas fins del Pare nostre. Végi vosté mateix si tinch rahó al

Y ademés molt dintre del adagi català: «Qui sembra, coll.»

Y el miracle?

Ben clar se veu. ¿No es miraculos que en plé sigle XX sépigan més de Física els llamps del cel que 'ls capellans?

De prima dos —y es cosa ben certa, que més de una noya —molt hi podrà apendre.

Al poble Invers-dos —hi havia una nena; Quart tres-quart se deya —y era una perlita.

De prima Rossell —publleta n' era, y hereus y fadrins —li anavan darrera.

Molt enamorat —d' ella estava en Pere, el millor fadrí —de tot aquell terme.

Pro com era pobre, —mofas ella 'n feya, y hasta molts fadrins —també se n'en reyan.

Cada hú de per sí —per ferse ben veure, una prima dos —junts li varen treure.

Tan avergonyat —el xicot se veya, que jurá venjars —d' aquella mala herba.

La Pasqua arribé —ab ses caramellas, y als companys digué: —Ja ha arribat la meva.

ENDEVINALLAS

XARADA

Jo 'n sé una total, —y es cosa ben certa, que més de una noya —molt hi podrà apendre.

Al poble Invers-dos —hi havia una nena; Quart tres-quart se deya —y era una perlita.

De prima Rossell —publleta n' era, y hereus y fadrins —li anavan darrera.

Molt enamorat —d' ella estava en Pere, el millor fadrí —de tot aquell terme.

Pro com era pobre, —mofas ella 'n feya, y hasta molts fadrins —també se n'en reyan.

Cada hú de per sí —per ferse ben veure, una prima dos —junts li varen treure.

Tan avergonyat —el xicot se veya, que jurá venjars —d' aquella mala herba.

La Pasqua arribé —ab ses caramellas, y als companys digué: —Ja ha arribat la meva.

DIJOUS QUE VE, DIA 20

## L' Almanach de La Campana de Gracia

pera 1<sup>er</sup> any 1907

ES L' ALMANACH POLÍTICH MES ANTICH Y MES POPULAR D' ESPANYA

200 páginas. — La mar de caricaturas. — L'auca del revolucionario malo. — Text de las primeras firmas

DIJOUS, dia 20, sortirà. — VALDRÀ DOS RALS. — Se vendrà per tot arreu